

La capella de la Pietat

La capella de la Pietat era l'espai dels beneficiats de la catedral d'Urgell, a la Seu d'Urgell. Els beneficiats són les persones que gaudeixen dels béns i recursos de l'església.

La capella de la Pietat es va construir l'any 1534 i es va aprofitar l'edifici de l'antic refetor (menjador).

Al cap d'uns anys, els canonges van cedir el refetor als beneficiats. Els canonges són els membres eclesiàstics que s'encarreguen de la gestió de la Catedral.

A principis del segle 20, es va reformar l'interior de la capella i es va decorar seguint l'estil neogòtic. El neogòtic era un estil arquitectònic que volia recuperar les formes de l'estil gòtic medieval. Eren interiors amb molts vitralls, molta decoració i escultures semblants als humans, arcs apuntats, entre d'altres.

La capella està orientada al sud. Té una façana amb una entrada quadrada i 4 capelletes laterals. L'edifici té un cor elevat i una tomba a terra per als beneficiats. El cor és la zona de l'església reservada als clergues i a les corals que canten. Els clergues són persones que dediquen la seva vida als serveis de l'església.

A les capelles de la zona oest de l'edifici hi havia una sala de reunions anomenada dels Sínodes que actualment ja no existeix. La construcció de la capella de la Pietat va marcar una època molt artística de la Catedral d'Urgell.

La capella de la Pietat ha patit molts canvis amb els anys. No obstant, l'edifici, les obres artístiques que s'hi exposen i la música que hi sona són una marca important del Renaixement Català.

L'escultor Jeroni Xanxo a la Seu d'Urgell

Jeroni Xanxo va ser escultor durant els anys 1537 i 1575. Va promoure l'art renaixentista de la Seu d'Urgell. L'art renaixentista és la pintura, escultura i arquitectura de l'època històrica del Renaixement (segles 14, 15 i 16).

Jeroni va néixer a Barcelona i va dirigir diferents projectes a Lleida, Tarragona o Sant Llorenç de Morunys.

A la capella de la Pietat hi ha dues obres de l'escultor. Una obra és el retaule major, i l'altra és el grup de la Dormició de Maria (el retaule dels apòstols). Un retaule és una estructura situada darrere l'altar on hi ha imatges, escultures i representacions pintades.

Patriarques i profetes

La sala dels Sínodes o de reunions de la capella de la Pietat estava decorada amb pintures sobre teles. Aquestes pintures són úniques a Catalunya i pertanyen al segle 14.

A les teles hi ha pintats 16 personatges de la Bíblia. Van acompanyats del seu nom i d'una característica que els diferencia dels altres. Els personatges representats són els profetes Jeremies, Elies i Balaam, i el patriarca Jacob amb els seus 12 fills. Un profeta és una persona que creu en Déu i prediu el futur. Un patriarca és un pare de família.

Els fills de Jacob eren caps de les tribus d'Israel i cadascun d'ells porta escrit un text en castellà. El text pertany a la benedicció que els va donar el seu pare, segons el llibre del Gènesi. El Gènesi és el primer llibre de la Bíblia.

Els autors d'aquestes pintures són desconeguts. Es creu que van ser dos pintors diferents que seguien un estil de pintura flamenc, de la zona de Flandes. Un d'ells va pintar els profetes i l'altre els patriarques. No es coneixen els detalls d'aquest encàrrec però les pintures encaixen en una sala de reunions.

Culte i memòria dels bisbes d'Urgell

El bisbat d'Urgell té una llarga tradició de bisbes sants. Els bisbes Just (del segle 6), Ermengol (del segle 9), i Ot (del segle 13) actualment encara són adorats. A més, els bisbes Ot i Ermengol són els patrons del bisbat i de la ciutat. La seva adoració té molta presència en dos capelles de la catedral de la Seu d'Urgell.

Els bisbes Fèlix (dels segles 8 i 9), Sal·la (dels segles 10 i 11) i Eribau (del segle 11) també van ser considerats sants.

A l'edat moderna es van renovar les tombes de la catedral on hi havien els sants bisbes. Ho van fer per a conservar les seves relíquies i records i per a ressaltar la importància de la catedral, de la ciutat i del bisbat.

Els bisbes d'Urgell en l'època baix-medieval i moderna volien que els enterressin en tombes més senzilles, però semblants a les dels bisbes sants. L'edat baix-medieval és l'època de la història de la humanitat que va passar durant els segles 11 i 14. L'edat moderna va dels segles 15 al 18.

Dins de la catedral només es conserva la tomba del bisbe Joan Despés, de l'any 1530, però n'hi havien moltes altres.

Les pintures que representen aquests bisbes sants ens han servit per a reconstruir la història.

El mestre de capella Joan Brudieu

Joan Brudieu va viure durant els anys 1520 i 1591. Va ser un dels compositors més importants de l'època del Renaixement musical a Catalunya.

Va arribar a la Seu d'Urgell l'any 1538. Al cap d'un any, va ser nomenat mestre de la capella de la catedral. El mestre de capella era el director de música de la capella.

Va conèixer la polifonia religiosa de l'època i la va introduir a la catedral. Una polifonia religiosa és una composició musical que gira al voltant de la religió i on la veu és l'instrument principal. En una polifonia s'hi barrejen diferents melodies alhora.

Es creu que Joan Brudieu va compondre moltes obres, però només se'n conserva una missa de difunts, la peça Goigs de Nostra Dona i uns quants madrigals. El madrigal és una composició musical cantada entre tres i sis veus sobre un text profà (no religiós).